

על האימון ביריה

בידי ויכוון בכוונות-הברזל הרגילות במקום בטלסקופ-כוון, הרי ודאי שאין לצפות לכך שיריים רצופים, בקצב אטי או מהיר, — יפגעו באותה הנקודה.

מה היא יכולת המקבץ של רובה? לדוגמה — הרובה האנגלי מס. 4 או מס. 1, טרם צאתו מבית-החרושת, עובר „בחינת-יכולת“, כשהוא נתון בחצובה ומכוון בעזרת טלסקופ-כוון. נדרש ממנו שכל הקל-עים יפגעו בתחום מלבן 14×2 גודלו, בטווח של 100 ירד (כשכל פגיעה השופפת את קוי המלבן נכללת במקבץ). רובה שאינו עומד במבחן זה מוחזר לבדיקה. מכאן גם מובן, שלמרות התנאים האידיאליים לא נדרש מרובה שכל כדור הנורה ממנו יפגע במקום שפגע קודמו. ולעולם אי אפשר לדעת מראש את הנקודה בה יפגע הקליע, אלא אפשר רק להעריך את השטח בתחומיו יפגע.

יכולת המקבץ נמדדת ע"י קוטר המעגל הכולל את כל חמשת (או יותר מזה) הפגיעות שנורו ע"י אדם אחד, או מתוך חצובה, באותו הרובה, באותו הסות, באותה התחמושת, ובאותו מצב-יריה, ביכולתו הטובה ביותר.

לצרכי הערכת יכולת המקבץ של חייל ומניין הנקודות במטוח, ממוינים היורים לפי יכולת מקבץ ידועה בטווח של 100 יארד (או מטר). את יכולת המקבץ מקובל למדוד באינצ'ים, 2 עד 12 אינץ'.

לצרכי מניין הנקודות מספיק רישום הפגיעות שבתחומי מעגלים של 4—8—12 אינץ' (או במקרים אחרים, של 4—6—10—12 אינץ') — אם רוצים לתת עדיפות גם למי שמקבצו בין 4 ל-8 אינץ'. חייל שיכולת המקבץ שלו הגה יותר מ-12" ל-100 יארד, אינו יכול מטעמים שיוסברו להלן, לפגוע במטרה המזדמנת בשדה, בטוחים גדולים מזה.

רק מי שברור לו שיכולת המקבץ ב-100 יארד גדלה והולכת עם גדול הסות, יכול לאמן ולתגוד אנשים ביריה ברובה מתוך הנחה, שמטרת האימון היא לאמן את החייל להשתמש באופן היעיל ביותר ברובהו כדי להרוג את האויב.

רבים הם הפרטים בלימוד היריה הנראים קלי-ערך בעיני המדריך והחניך כאחד. יתכן ואשמות בכך חוברות האימון, העניניות והכלליות כל כך, בשורות הבאות אנסה להבהיר ולהדגיש במיוחד את אותם הדברים החלים על המדריך והמפקד ואת אלה החלים על החייל עצמו.

הרובה הינו נשק היסוד של הצבא כולו; לא רק של חיל-הרגלים. האימון בו משמש יסוד אח"כ לאימון בשאר סוגי נשק-הקל, וככל שהרמה בהפעלת הכלי, הן של החיילים והן של המפקדים, תהיה גבוהה יותר יגדלו הסכויים להשגת המטרה — הריגת האויב. במידה שכלי זה אינו ממלא את תפקידו, הרי האשמה היא בראש וראשונה ביורה, אם זה משום שהפעילו לא נכון ואם זה משום שטפל בכלי באופן גרוע. הרובה הוא נשק מדויק ביותר, והוא נועד לפעול כנגד מטרת-נקודה. אך כידוע, „אין הקלע הטוב ביותר בעולם יכול לירות טוב, ברובה שאינו מסוגל לירות טוב, או בתחמושת גרועה או מעורבת“.

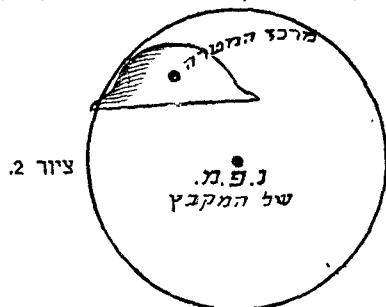
יתכן ויראה הדבר מוזר, אך דרושה רמת אינטליגנציה מינימלית כדי להפוך את הרובה ליעיל ב„טוחי-השרות“. על הקלע לדעת לאמור מרחק, להעריך נכונה את עצמת הרוח, כוונה ומידת הסטתה את הקלע בתעופתו, בכל טוח וטוח, אחרת יהיה הרובה, בידי החייל הבור, מקל להבוט בו, או מכשיר להרכיב עליו כידון בלבד.

המקבץ הוא היסוד למבחן כושר החייל הרובה והתחמושת. לכל המשתמש ברובה צריך להיות ברור שמספר יריות שנורו באותם התנאים אל אותה נקודת-מכון — לא יפגעו באותה הנקודה על לוח המטרה ולו גם יהא זה הרובה הטוב והמדויק ביותר והתחמושת המובהקת ביותר. יתר על כן, אפילו אם הכדורים נורו מרובה טוב ביותר, הנתון על חצובה יציבה או במלחציים — והמכוון נעשה בעזרת טלסקופ-כוון, — לא יפגעו כולם באותה נקודה: על המטרה נוצר פיזור פגיעות מסוים. גודל קוטר העגול הכולל את כל הפגיעות, הינו תוצאה ישירה של טיב הרובה, התחמושת והחצובה או המלחציים שהרובה היה נתון בהם.

אם במקום המלחציים יירה אדם כשהרובה נתון

אך אם יפגע בסמן ג תהא זו פגיעה בשפת המטרה, ואם יפגע בסמן ד תהא זו החטאה. בכל מקום שירי יפגע בתחום המעגל שכולל את המקבץ שלו, תהא זו תוצאת ירי טוב של האיש.

נתאר עתה לעצמנו שהוא שגה באמוד הרוחק, והכוונות מוצבות לטוח 250 במקום 300 יארד, וכן כי נשבה רוח רעננה אלכסונית מכון שעה 11, והיורה דימה אותה לרוח צדדית, כך שבמקום להסיט את נקדת המכוון ב"6 הוא הסיטה ב"12:

באופן כזה יהיה הנ.פ.מ. של מקבצו, — במקום במרכז המטרה, — 6" ימינה ר"6 נמוך ממנו (ראה ציור 2). הסכויים לפגיעה במטרה הנם, במקרה זה קלושים, — אחד ל-6 ביחס שבין שטח המקבץ כולו ושטח המטרה שבתחום המקבץ. יריה למטרה, בתנאים אלה, תגרום להחטאות קבועות ולפגיעה מקרית.

מאחר שידועים לנו את התנאים המוקדמים הללו, יש לכוון את האימון ברובה כך שישגי מטרה כפולה: —

א. להקטין, באשר לקוטר, את יכולת-המקבץ של החייל.

ב. ללמדו את כל הדברים התלויים בו, למען ציידו במיטב הנתונים כדי שהנ.פ.מ. של מקבצו (יהיה איזה שיהיה) יהפוך את מרכז המטרה. דבר זה כולל את הסעיפים: איפוס הרובה, התמצאות באבחנת תחמושת, אמוד נכון של רוחק והססת כוון בשל רוח.

במדה שנשלב שני יסודות אלה באימון הרובה, יתנו הם את תוצאתם על לוח המטרה, במטוחי-השדה ולבסוף גם בקרב.

הכרחי ללמד את החייל, מתחילת שלבי אימון, את השמוש הנכון ברובה שהנו, כפי שצויין, היסוד לכל סוגי הנשק הקל האחרים, למען היות הרובה יעיל בקרב.

להלן, הפרטים שיש ליחד אליהם תשומת-לב בשעת האימונים ביריה, והריהם כלם כתובים בחוברות האימונים של אג"ב—מה"ד.

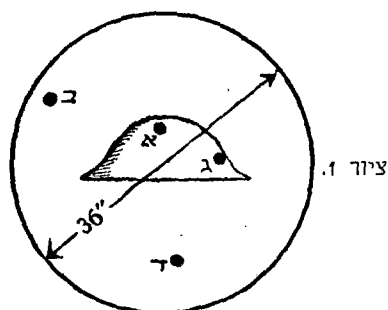
בהתאם למקבץ של קלע ב"100 יארד, תהא יכולת-המקבץ שלו בטוחים השונים כדלקמן:

יארד	100	200	300	400	500	600
אינץ'	4	8	12	16	20	24
"	5	10	15	20	25	30
"	8	16	24	32	40	48
"	12	24	36	48	60	72

כדי לודא פגיעה במטרה דרושים שני תנאים עיקריים:

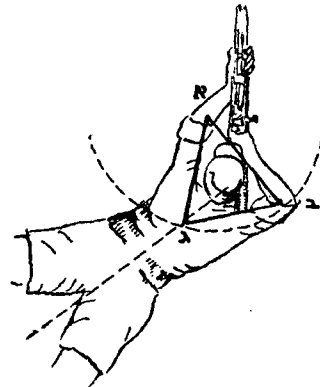
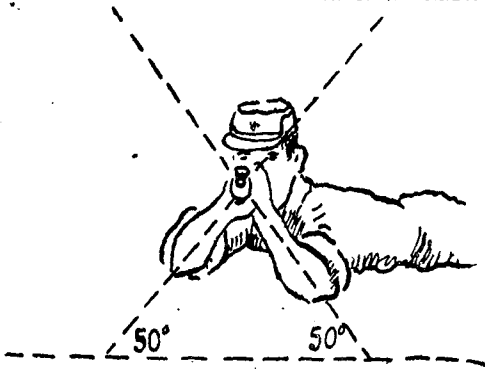
א) שהמקבץ של היורה לא יהיה גדול משטח המטרה, (ר"ב) ש.פ.מ. (נקודת פגיעה ממוצעת), מרכז המעגל של המקבץ הזה, יהיה במרכז המטרה. ברור מכאן שחייל, שיכולת המקבץ שלו ב"100 יארד, היא 12", אינו יכול להבטיח פגיעה, בטוח 300 יארד (וזה איננו טוח ארוך) בדמות שוכבת, כי פגיעה בטוח זה ובמטרה בגודל כזה הנה מחוץ ליכולת המקבץ שלו.

נתאר לנו שהיורה הוא בעל מקבץ של 12" ב"100 יארד, הרי שבטוח 300 יארד יהיה מקבצו 36" ולא פחות מזה. כשחייל זה יורה לדמות שוכבת (גודלה כ"8 על 12") ואם במקרה הטוב ביותר, הוא אמד את הטוח נכון (ולא חשב שזה 250 במקום 300 יארד), ורובהו היה מאופס ולא נשבה כל רוח, — הרי נ.פ.מ. (נקודת הפגיעה הממוצעת) תהיה במרכז המטרה, עדיין הוא אינו יכול לודא פגיעה במטרה, כלומר, שכל מקבצו יהיה בתחום המטרה. חייל זה עלול לפגוע באופן מקרי, אך

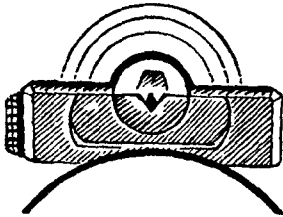

היות והכדורים מסתדרים בתחומי המקבץ ע"י הפזור הטבעי. לעולם לא ידוע אם הכדור הבודד שנורה יפגע במקום המסומן (ציור 1) א או שמא יפגע במקום המסומן ב. בשני המקרים היה זה ירי טוב, אך במקרה הראשון היתה זו פגיעה במרכז המטרה ובמקרה השני ההטיא כליל, ואם הכדור הראשון החטיא והחייל יורה כדור שני (אם המטרה עודנה במקום), שוב לא ידוע אם יפגע במקום המסומן ג או ד. גם בשני המקרים הללו יהיה זה ירי טוב.

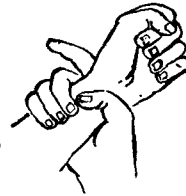
א. העיקר הוא מצב היריה הנכון. כושר-גופני מסייע להשגת יכולת זו.

מצב שכיבה על יסוד שני המשולשים

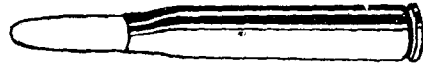
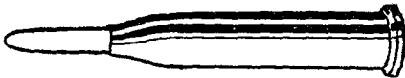

ב. המיכון הנכון ועקביות במיכון. לשם כך חשוב הבנת יכולת הרובה ומידת בטחונו של החייל ברובה ובעצמו.

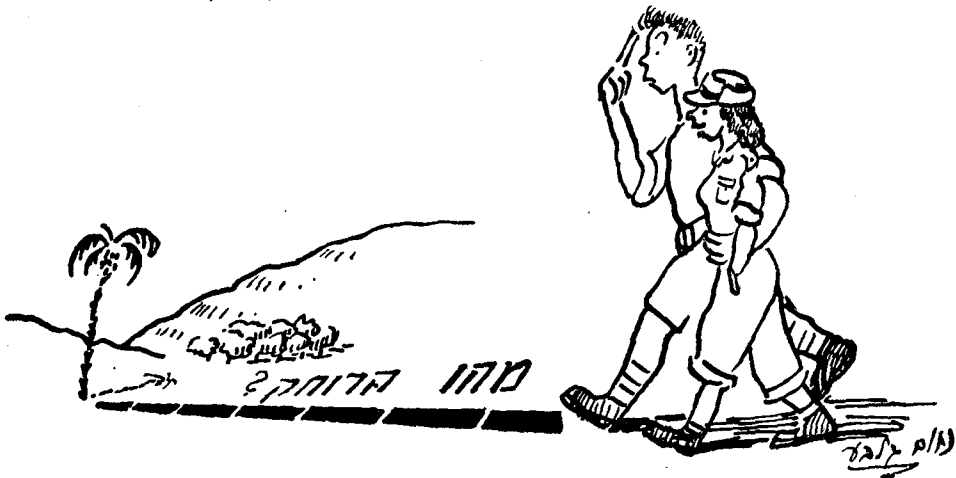

ג. אימון בלחיצת ההדק, באצבע בלבד, בלי קשר כלשהו עם יתר חלקי היד.

ד. הבנה בתחמושת: לפחות עד כדי אבחנה בין סוגי התחמושת העיקריים.

ה. אמוד רוחק. לכך יש להתרגל בכל הזדמנות, הן בשעת הנופש והן בזמן האימון.

ו. איפוס הנשק. אין לותר על זאת בכל התנאים בהם הכדורים „המבזוזים“ על איפוס חוסכים בקרב כדורים לרוב. חשיבות איפוס הנשק לקלע הטוב גדולה מזו אשר לקלע הרע.

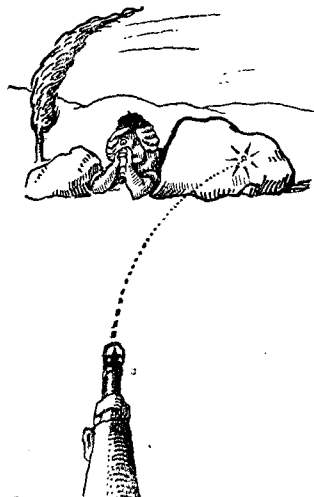
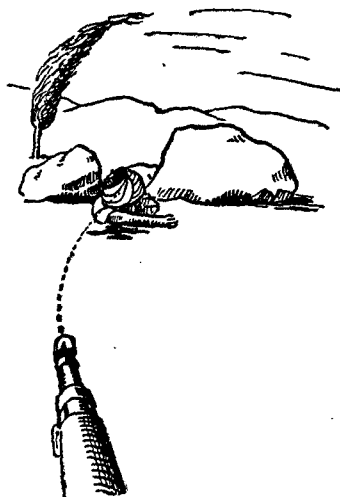

באותו הרובה הבלתי מאופס עלול אחד מכדוריו המפוזרים של הקלע הגרוע לפגוע במרכז המטרה.

מקבצו של הקלע הטוב מחטיא את המטרה כליל ברובה בלתי מאופס

ז. הססת כוון בשל רוח. יש לודא שאכן ניתנה לחייל ההודמנות לירות בטוחי שירות (200-300 יארד) בזמן שנושבת רוח. אחרת תשארנה המדות להססת הכוון בגדר מספרים, שרבים אינם מיחסים להם ערך רב. כל זמן שלא נוכחו כי הקלעים מחטיאים את המטרה בגלל נשיבת הרוח.

ח. בכל תרגיל אש באימון המתקדם יש להציב מטרות ולמנות את הפגיעות, תוך תחרות בתוצאות הפגיעה בין כתות או מחלקות.

הדרך הטובה ביותר לאמן חונכים היא, למצוא חונך טוב, — שהוכיח את יכולת החניכה שלו ע"י העלאת רמת הקליעה של קבוצת חיילים החדות לתניכתו — ולמסור לרשותו את הקצינים והסמלים המועמדים להיות חונכים, כדי שיכנסם להתחרות בקליעה למטרה בנשק שונה ובמצבי יריה שונים, כנגד קבוצה של יחידה אחרת. אוכל לציין בבטחון שע"י אמונם, ולו שלושה ימים בלבד, מתוך רצון לנצח, תיפקחנה עינים לראות את הפרטים הקטנים שהנם כה קובעים בקליעה הטובה. הם ישלטו בנשק במצבי-היריה, וינצלו את כל האפשרויות התלויות בעצמם, ובציוד שמשתמשים בו, כדי להשיג תוצאות טובות. לאחר זה יהיה הקצין או הסמל הנבון מוכשר לתנוך חיילים אחרים לפי אותם הקיום שהוא עצמו למד אותם עכשיו.

חניכה. החונך הנו המדריך את היורה בנקודת היריה. בלי ידיעה אמיתית ביכולת הנשק, התחמושת והיורה אין החונך יכול להדריך את חניכיו במטות. אם נסתכל מהצד בעת שנערכים מטוחים רבים בצבאנו, או בצבאות אחרים, נראה שרבים מהחונכים עוברים על „לא“ מתורת החניכה, והוא „לא תפריע“. צרת רוב החונכים, שמתוך רצונם הרב לעזור ליורה, מקימים הם סביבו כה הרבה רעש, עד שהוא מאבד את שליטתו בעצמו, מה שחשוב כל-כך ליריה הטובה, והיורה מזדרז או להפליט את הכדורים שברובהו כדי למהר ולהפטר מהחונך הטרדן. החונך צריך לדעת בעצמו לירות מספיק טוב בנשק כדי להציג הצגה טובה בזמן הצורך, כדי להזים ע"י נסוי הרובה עצמו את טענות היורה-הרע שמאשים את רובהו ביריות הרעות — וכדי להיות משוכנע שהתורה שהנו מלמד היא חיה עבורו עצמו.